

Grensoverschrijdend onderwijs

International Facility Management Programme 2010

In de volksmond staat het International Facility Management Programme bekend als 'Summerschool'. Het programma, waarmee acht samenwerkende opleidingen uit Duitsland, Finland, Nederland en Oostenrijk mede gestalte geven aan internationalisering, speelt zich namelijk grotendeels in de zomervakantie af. Dit jaar was het – jaarlijks wisselende, internationaal relevante – thema bedrijfscontinuïteit.

de studenten kleinschalige onderzoeken naar facilitaire problemen. De deelnemende studenten krijgen binnen het programma bovendien zicht op onderlinge culturele en maatschappelijke verschillen en breiden hun woordenschat aan relevant vakjargon actief uit.

Een sollicitatieprocedure, compleet met motivatie voor deelname en CV, gaat vooraf aan de selectie van de studenten uit de vier deelnemende landen. De maximale groepsgrootte van circa twintig studenten waarborgt de individuele aandacht, wat vanzelfsprekend bevorderlijk is voor het rendement van het programma. Een deel van de kosten nemen de samenwerkende opleidingen voor hun rekening. Het eigenlijke opleidingsprogramma wordt gesubsidieerd door het uitwisselingsprogramma Erasmus van de Europese Commissie, dat studenten uit 31 Europese landen in staat stelt om een deel van hun opleiding in het buitenland te volgen. Aan de dertiende editie van het programma namen deze zomer 22 studenten uit Breda, Den Haag, Espoo, Groningen, Hamburg, Heerlen, Kufstein en Turku deel. Docenten van alle deelnemende opleidingen gaven ook dit jaar gezamenlijk inhoudelijk gestalte aan het onderwijsprogramma. Dit jaar vonden de drie etappes van elk twee weken plaats in achtereenvolgens Den Haag, Turku en Hamburg. Het programma bevat naast inleidende colleges, die afgezien van het thema betrekking hebben op groepsprocessen, projectmanagement en presentatietechnieken, voornamelijk praktische opdrachten.

Bedrijfscontinuïteit

Binnen het thema bedrijfscontinuïteit stonden onder meer brandveiligheid, risicobeheersing en integrated security management centraal. Bedrijfscontinuïteit (ofwel business continuity management, afgekort tot BCM) is momenteel aan de

Ron Brouwer en Ab Reitsma

Het International Facility Management Programme (IFMP) is een samenwerkingsverband tussen acht FM-opleidingen in Duitsland, Finland, Nederland en Oostenrijk. Het programma biedt een extracurriculaire verdieping op het reguliere opleidingsprogramma. De voertaal is Engels. In groepjes, waarin steeds alle vier de nationaliteiten zijn vertegenwoordigd, verrichten

Foto: Elke Staget

orde van de dag. Bedreigingen voor de bedrijfscontinuïteit liggen schijnbaar voortdurend op de loer. Vorig jaar waarschuwde de huis-aan-huis verspreide voorlichtingscampagne van de overheid de burger voor een op handen zijnde griep pandemie, een wereldwijde, epidemische uitbraak van een nieuw griepvirus. Om organisaties optimaal op een dergelijke pandemie voor te bereiden, gaven de ministeries van VWS en BZK - in samenwerking met VNO-NCW en MKB-Nederland - in maart 2008 de *Handleiding bedrijfscontinuïteit bij griep pandemie* uit. Daarin werden de achtergronden, oorzaken, verschijningsvormen, praktijkscenario's en remediërende maatregelen gedetailleerd geschetst, met inbegrip van checklists en actieplannen. Zo stelt de handleiding organisaties in staat om zich optimaal voor te bereiden op een *worst case scenario* en zo zelfs in het ergste geval de bedrijfscontinuïteit te waarborgen.

Begin augustus werd Centraal-Europa getroffen door zware overstromingen. Grote delen van Polen, Tsjechië en het oosten van Duitsland zijn getroffen. Binnen een week stond de teller van het aantal verdrinkingsdoden op 15. De bewoners van de getroffen gebieden konden hoger gelegen gebieden opzoeken; het vastgoed dat hun woon-, verblijfs- en werkomgeving vormt was aan de natuurkrachten overgeleverd en daardoor grotendeels ontoegankelijk. Een voorbeeld van de voortdurende actualiteit van het thema.

Scenario's

Het is essentieel om potentiële kwetsbaarheden te signaleren en paraat te zijn in situaties die de voortgang van de bedrijfsvoering bedreigen. Vanzelfspre-

kend dient een volwaardig continuïteitsplan organisatiebreed te worden gedragen. Daarin mag niets aan het toeval worden overgelaten. Bewustwording, beleid, crisismanagement en communicatie behoren tot die aspecten die geborgd moeten zijn. De facility-managementprofessional is de aangewezen persoon om een dergelijk plan op te stellen, te implementeren en te coördineren. Dankzij een adequaat continuïteitsplan kan in noodsituaties een slagvaardig, multidisciplinair crisisteam in stelling worden gebracht. Het opstellen van een bedrijfscontinuïteitsplan is echter allesbehalve eenvoudig. Verschillende FM-kennisplatformen bieden dan ook trainingen en cursussen aan, die veelal zijn gebaseerd op de Britse standaard BS 25999. Daarmee kunnen cursisten een certificaat behalen, dat bewijst dat zij in staat zijn om aan de - internationaal aanvaarde - kwaliteitseisen van het Britse Business Continuity Institute (BCI) te voldoen. De Academie voor Facility Management van de Haagse Hogeschool zette haar dertigjarig bestaan luister bij door op te treden als eerste van de drie gastgevers van het programma. Met zijn inleiding op BCM, de positie daarvan binnen organisaties en de rol daarbinnen voor de facilitair deskundige legde Frans van Eersel van Humanagement de basis voor het theoretische deel van het programma. Tijdens een excursie naar het World Port Center in Rotterdam maakten de deelnemende studenten kennis met de praktische component van bedrijfscontinuïteit: zij waren te gast bij Lou Manders, hoofd Facilitair Bedrijf van de Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond, die hen onder meer een kijkje gunde in de centrale meldkamer van politie, brandweer en ambulance. ➤

Met meer dan 1000 ervaren medewerkers en 300 werklocaties voelen we ons thuis in de grote steden en hun omgevingsgebied.

We zitten dus altijd bij u in de buurt en dat is wel zo efficiënt. Het maakt dat wij onze klanten goed kennen en snel kunnen optreden. Westerveld is daarom hét schoonmaakbedrijf in de Randstad.

Altijd dichtbij

Ook hét schoonmaakbedrijf in de Randstad van dichtbij ervaren? Vraag dan onze brochure aan op: info@westerveld.nl of bel : 0800-0780

De praktische kant van projectmanagement werd in de hoofdvesting van Rabobank Nederland gepresenteerd door projectmanager Facilitair Bedrijf Xandra Dielen, die haar ervaringen met Rabobank Unplugged – een nieuwe werkstijl binnen de organisatie – en toonaangevend gastheerschap met haar aandachtige publiek deelde. Docenten Ab Reitsma van de Hanzehogeschool Groningen, Ron Brouwer van de Haagse Hogeschool, Henk Berens van de Hogeschool Zuyd en Minna Sandelin van de University of Turku namen het onderwijskundige deel van het opleidingsprogramma tijdens de eerste etappe van het programma voor hun rekening.

Finland

Tijdens de tweede etappe, die plaatsvond in Turku, namen de studenten kennis van crisismanagement in Finland, maakten zij zich de theorie rondom risicoanalyse en menselijk gedrag in crisissituaties eigen en werden zij geïnformeerd over de simulatie bij de Hanzehogeschool, waarmee in 2009 de vorige editie van het programma werd afgesloten. Zo maakten de studenten kennis met potentiële scenario's en de daarbij aansluitende actieplannen met betrekking tot bedrijfscontinuïteit. Docenten Jelmer Krips van de Hanzehogeschool, Minna Sandelin en Marita Antikainen van de Turun ammattikorkeakoulu / Turku University of Applied Sciences en Tiina Ranta van Laurea University of Applied Sciences verzorgden het onderwijskundige programma tijdens de tweede etappe van het programma. En vanzelfsprekend stond een bezichtiging van de historische universiteitsstad aan de Oostzee op het programma.

Duitsland

Tijdens de slotfase van het internationale opleidingsprogramma in Hamburg werd het theoretische fundament gekoppeld aan de praktijk. Docenten Christoph Wegmann, Fritz Kropholler, Ulrike Pfannes en Andrae Jörg van de Hochschule für Angewandte Wissenschaften Hamburg / Hamburg University of Applied Sciences namen het onderwijskundige programma tijdens de derde en laatste etappe van het programma voor hun rekening. De studenten bezochten het Central Crisis Management Team van de stad Hamburg, waar hoofd crisismanagement Rechenbach inzage gaf in de aanpak binnen de Hanzestad. Een bezoek aan het centraal station van de tweede stad van Duitsland, waarbij de focus lag op crisis en facility management, droeg verder bij aan de beeldvorming van de praktijk. De veiligheidsplannen van de vestiging van de Hochschule für Angewandte Wissenschaften in Hamburg Bergedorf werden ter plaatse aan de hand van inspecties van de bestaande situatie onder de loep genomen. Er zijn interviews afgenomen met onder meer de dean, de CEO, de eindverantwoordelijke voor de installaties en de facility manager. Door middel van

simulaties werd de validiteit van de bestaande plannen getoetst. De nieuwe inzichten, die deze toetsing heeft opgeleverd, worden in de plannen opgenomen.

In- en ontspanning

De inmiddels gecertificeerde studenten mogen zich met recht deskundigen op het gebied van BCM noemen. Afgezien van het inhoudelijke FM-programma hebben de deelnemende studenten zich geconcentreerd op samenwerken, aan de hand van de teamrollen uit de veel gebruikte test van Dr. Meredith Belbin. De samenwerking werd tweewekelijks geëvalueerd en de daaruit voortkomende leerpunten vormden telkens de basis voor de doelen die studenten zichzelf stelden voor het vervolgtraject. Zo verenigde het internationale opleidingsprogramma cognitieve elementen met affectieve.

IFMP hield desondanks niet alleen hard werken in; er was ook ruimte voor ontspanning.

In hun vrije weekend in Nederland bezochten de studenten Amsterdam. Het stralende zomerweer bood ook aansluitend aan het college- en werkgroepsprogramma ruimschoots de gelegenheid voor een zonnebad op het Scheveningse strand, op loopafstand van het Skotel, waar de studenten verbleven. Vanuit Turku reisden de studenten voor het weekend af naar de Estlandse hoofdstad Tallinn. En Hamburg vormde de ideale uitvalsbasis voor een excursie naar Wöhlndenn.

Meerwaarde voor studenten en het werkveld

Studenten die deelnemen aan het IFMP doen extra(curriculaire) competenties op, zoals het omgaan met culturele verschillen en het werken aan hun Engelse taalbeheersing. Veel deelnemende studenten aan IFMP willen zich daarna verder internationaal oriënteren. Ook onderscheiden ze zich door extra onderdelen te volgen. Verder zijn internationaal opgeleide studenten doorgaans zelfstandiger. Allemaal zaken waardoor studenten zich in positief opzicht onderscheiden in het werkveld c.q. bij toekomstige werkgevers.

In 2011 wordt IFMP voor de veertiende maal georganiseerd. Het thema is dan het nieuwe werken. De drie voorlopige gastheren zijn dan achtereenvolgens Espoo, Breda en Hamburg.

> Ron Brouwer MA

is docent aan de Academie voor Facility Management van de Haagse Hogeschool.

> Dr. Ab Reitsma CFM

is senior docent Internationaal Facility Management aan de Hanzehogeschool in Groningen.